

JIŘÍ WOLKER

(1900 – 1924)

115. výročí narození

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

Dne **29. března 1900** se narodil český básník, člen Literární skupiny a Devětsilu, nejvýznamnější představitel proletářské poezie, **Jiří Wolker**. Pocházel z Prostějova z dobře situované rodiny bankovního úředníka. Měl o tři roky mladšího bratra. Rodinné prostředí Wolkerových bylo naplněno kulturou a na Jiřího již od útlého věku silně působilo. Harmonické rodinné prostředí jeho mládí doplňoval každodenní styk s přírodou v bezprostředním okolí Prostějova a o prázdninách v rodinné vile **uprostřed lesů na Svatém Kopečku**. Již od dětství býval často nemocen, trpěl častými záněty mandlí, katary průdušek a problémy s játry a klouby, proto jeho rodina usilovala o pobyty ve skautských táborech a u moře. Od mládí projevoval **všestranný umělecký talent**. Zkoušel psát, kreslit, hrál na housle a na klavír a také komponoval. Básně a drobné povídky psal už jako chlapec. Přibližně od svých šestnácti let se již soustavně zaměřil především na psaní, jak poezie, tak prózy. V rodném Prostějově získal základní vzdělání a poté **vystudoval gymnázium**. Měl štěstí na kvalitní pedagogy, kteří rychle rozeznali jeho všestranný talent a pomáhali mu v jeho rozvíjení. Na podzim **roku 1919 odchází do Prahy**, spíše na přání otce, než z vlastního zájmu, **studovat práva**. Zde se rychle sblížil nejprve se socialistickou a později komunistickou mládeží. Postupně se seznámil s tehdy známými literárními či akademickými osobnostmi jako byli S. K. Neumann, M. Majerová, Z. Nejedlý, J. Hora nebo I. Olbracht. Stal se členem Devětsilu. V roce 1921 vychází jeho knižní prvotina, lyrická básnická sbírka **Host do domu**. Je to poezie mládí, optimismu, radosti za života a jeho darů. Básnický výraz je zde patrný hravou obrazotvorností i náboženským názvoslovím. Po této sbírce u Wolкера dochází ke změně tvůrčí **orientace k poezii proletářské a nosným sociálním baladám**. Spojovacím článkem mezi Hostem do domu a jeho nejslavnější sbírkou **Těžká hodina** (1922) byla rozsáhlejší skladba **Svatý Kopeček**. Na jaře 1922 se u něj objevily při pobytu u moře **příznaky plicní nemoci**. V dubnu 1923 se roznemohl vážněji a v červnu toho roku **odjíždí na léčení na Slovensko**. Pobýval v sanatoriu v Tatranské Poljanec. V říjnu jej postihl zápal plic a brzy i zánět pohrudnice. Po krátké úlevě dostal **zápal mozkových blan**, kterému naporem nemocí oslabený organismus nakonec podlehl. Byl odvezen poslední den roku 1923 domů do Prostějova, kde ve čtvrtek **3. ledna 1924 zemřel**. Jeho poezie byla oblíbená už za jeho života pro svou **srozumitelnost, aktuálnost či krásu češtiny**. Byl skutečným mistrem slova, uměl svými verši i prózou zaujmout.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Jiří Wolker: Básně; Dnešek je jistě nesmírný zázrak; Do boje, lásko, leť; dopisy a básně Jiřího Wolkra z roku 1923; Jitřní píseň; Listy příteli; O milionáři, který ukradl slunce; Těžká hodina a další.

Jan Ryska: Náš Jiří Wolker

